

13-6-2012

Τι θα μπορούσε να αλλάξει για να μη διαιωνίζονται τα λάθη των ελληνικών ΑΕΙ

Σχεδόν πέντε χρόνια μετά, και ακόμα θυμάμαι την τελετή αποφοίτησής μου από την Ιατρική Αθηνών. Αρχές Αυγούστου, με τη γλυκιά ζέστη του καλοκαιριούνα κάνει σχεδόν ανυπόφορο το κοστούμι, με τα γέλια των φοιτητών να γεμίζουν την Πανεπιστημίου και να μπλέκονται με τη βαβούρα της πόλης – πριν ακόμα αρχίσουμε να μιλάμε για ΔΝΤ, για χρεοκοπίες και για επιβίωση. Ομορφη μέρα για να σημάνει το τέλος ενός κύκλου – με υψωμένο το δεξί μου χέρι, γεμάτος χαρά, να ορκίζομαι στον Ιπποκράτη και η μητέρα μου να παρακολουθεί περήφανη. Αλλά μια ανεξήγητη μελαγχολία και ανασφάλεια για το αβέβαιο μέλλον, που συνοδευόταν και από θυμό, είχαν αντικαταστήσει τη χαρά και την περηφάνια μου εκείνη την μέρα. Η τελετή ήταν μίζερη, πρόχειρα οργανωμένη, με γονείς και φίλους να στοιβάζονται ο ένας πάνω στον άλλο και με τον πρύτανη στολισμένο με μια φανταχτερή τήβεννο να υπόσχεται πως θα είναι πάντα δίπλα μας γιατί μας βλέπει σαν παιδιά του... Σε αυτό το σημείο ήταν που αηδίασα και ήθελα να φύγω από την αίθουσα, ίσως κι ακόμα πιο μακριά, όπως και τελικά έκανα έναν χρόνο μετά. Την προχειρότητα μιας τόσο σημαντικής τελετής μπορούσα να την αντέξω, αλλά η κοροϊδία μέχρι και την τελευταία μέρα ξεχείλισε το ποτήρι. Δεν μπορούσα να καταλάβω το νόημα όσων έλεγε ο αξιότιμος πρύτανης. Πότε ήταν δίπλα στους φοιτητές για να είναι και στο μέλλον;

Από την πρώτη μέρα θυμάμαι την ανυπαρξία ακαδημαϊκής υποστήριξης στους φοιτητές – με εξαιρέσεις φυσικά. Ίσως βέβαια να είμαι άδικος, μια και ο καθηγητής Ιατρικής Φυσικής, που ανέλαβε να μας καλωσορίσει στην Ιατρική την πρώτη μέρα, είχε προσπαθήσει να μας προϊδεάσει. Ακόμα το θυμάμαι και ας έχουν περάσει δέκα χρόνια. Σε ένα αμφιθέατρο πλημμυρισμένο από πρωτοετείς φοιτητές, η πρώτη του ερώτηση ακόμα αντηχεί στα αυτιά μου: «Ποια θα είναι η χειρότερή σας μέρα στην Ιατρική;». Πολλοί από τους νέους συμφοιτητές μου έσπευσαν να σηκώσουν το χέρι τους (κακή συνήθεια από Λύκειο!) για να πουν διάφορα γραφικά, τα οποία φυσικά και απέρριπτε ο καθηγητής με τη μελαγχολία να διαγράφεται στο πρόσωπό του πριν μας δώσει τη λύση του γρίφου: «Θα είναι η μέρα που θα πάρετε το πτυχίο σας», είπε. Αυτή η δήλωση έμεινε στο μυαλό μου για καιρό. Τη μέρα της ορκωμοσίας θυμήθηκα τα λόγια εκείνα... Εξι χρόνια απλώς προετοιμαζόμασταν για το χειρότερο!

Η ορκωμοσία τελείωσε σύντομα, σχεδόν τυπικά και βαριεστημένα. Ακόμα και την ύστατη στιγμή δεν υπήρξε ίχνος ειλικρινούς ενδιαφέροντος, μια εμπνευσμένη συμβουλή για τη

δύσκολη συνέχεια που ξημερώνει.

Εκείνη τη μέρα δεν αποφοίτησαν ακόμα μερικά μέλη της ιατρικής οικογένειας, γιατί σαν σχολή δεν υπήρξαμε ποτέ οικογένεια, ούτε καν ομάδα... Εκείνη τη μέρα απλώς κλείσαμε έναν τυπικό κύκλο ύπαρξης σε αυτό το κλειστό σύστημα. Καθένας και καθεμιά σαν μία ανεξάρτητη μονάδα. Έτσι θα έπρεπε να πορευτούμε και στο μέλλον, αντιμετωπίζοντας όλες τις δυσκολίες που έρχονταν.

Δυστυχώς, εκείνη τη μέρα φύγαμε από ένα πανεπιστήμιο που δεν εκπροσωπούσε μια συγκεκριμένη σχολή σκέψης, αλλά αποτελούνταν από ένα γιγαντιαίο σύνολο εξετάσεων το οποίο ναι μεν κρίνει αλλά δεν καλλιεργεί και, το χειρότερο, δεν εμπνέει. Το μόνο καλό που μας έκανε αυτό το σύστημα ήταν ότι μας έμαθε να δουλεύουμε μόνοι μας και να βρίσκουμε λύσεις - ή τουλάχιστον να μη σταματάμε να ψάχνουμε μέχρι να βρούμε την άκρη.

Φυσικά και ως φοιτητές έχουμε μερίδιο ευθύνης γιατί με την αδιαφορία μας και την εκάστοτε συναλλαγή μας με αυτό το σύστημα απλά το κάναμε ισχυρότερο και οι ίδιοι πολλές φορές ακυρώσαμε προσπάθειες αλλαγής.

Σήμερα, δεν ξέρω αν απευθύνομαι περισσότερο στους συμφοιτητές μου ή στους καθηγητές μου. Μάλλον θα ήθελα να με ακούσουν και οι δύο, τούτες τις δύσκολες ώρες για τον τόπο. Οι καθηγητές μου γιατί λίγη αυτοκριτική πάντα μας κάνει καλύτερους. Και οι συμφοιτητές μου γιατί σύντομα κάποιοι από αυτούς θα κληθούν να διδάξουν ή και να διοικήσουν το πανεπιστήμιο - και τα λάθη του παρελθόντος και του παρόντος δεν πρέπει να επαναληφθούν, γιατί αυτά μας έφεραν εδώ.

Οι καιροί είναι δύσκολοι και, δυστυχώς, ως ακαδημαϊκή κοινότητα δεν έχουμε σταθεί στο ύψος των περιστάσεων. Είναι καιρός να ξεφύγουμε από αυτά τα κλειστά συστήματα της εσωστρέφειας, του άγονου ναρκισσισμού και της οικογενειοκρατίας που μας κρατάνε πίσω χρόνια τώρα, λειτουργώντας σαν τροχοπέδη της κοινωνικής ανάπτυξης. Είναι καιρός, ως ακαδημαϊκή κοινότητα και ως πνευματικοί άνθρωποι, να εμπνεύσουμε με πάθος αλλά και να καθοδηγήσουμε με αγάπη την αλλαγή - πρώτα στο πανεπιστήμιο και μετά στην ίδια την κοινωνία.

Ο Γρηγόρης Μακρής, MD, είναι γιατρός, υποψήφιος διδάκτορας στο Imperial College of London

g.makris@aibs.gr

© 2012, . Για την αναδημοσίευση της είδησης από άλλες ιστοσελίδες είναι απαραίτητη η αναφορά του link προς το άρθρο του sep4u.gr

-
-
-
-
-
-
-